



2013

BILTEN7

PSSS UŽICE

Jul 2013.

31-Jul-13

## SADRŽAJ BILTENA

**Tema : Avasi rasa ovaca**

- **dipl. ing. Miroslav Milivojević, stručni saradnik za stočarstvo**

**Tema: Fosfatizacija-dodavanje fosfora**

- **dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo**

**Tema : Postupak sa ovcom i jagnjetom nakon jagnjenja**

- **dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo**

**Tema: Moljac krompira (Phthorimae operculella)**

- **dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja**

**Tema: Narandžaste pege na listu šljive**

- **dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja**

**Tema: Podsticaji za investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju**

- **dipl. ing. Bojana Nešić, savetodavac za agroekonomiju**

**Tema: Primena folijarnih đubriva u voćarstvu**

- **dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo**

**Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl.ing**

**Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Suzbijanje korova na strništu**

- **dipl.ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik**

**Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a**

***POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE DOO“ UŽICE***

- Dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo

Osnovna delatnost „Poljoprivredne stručne službe Užice“ iz Užica je pružanje saveta odabranim i ostalim domaćinstvima na području svoga rada , koja se ostvaruje kroz:

- predavanja
- održavanje radionica
- davanje saveta u Službi
- davanje saveta telefonom
- davanje saveta na imanjima zemljoradnika
- davanje saveta putem lokalnih radija i televizije
- davanje saveta putem biltena, plakata i brošura
- postavljanje demonstracionih ogleda
- održavanje poljoprivrednih izložbi –sajmova
- pomoć zemljoradnicima oko upisa i obnove u Registru P.G.
- blagovremeno upoznavanje P.G. sa pojedinim uredbama
- upoznavanje P.G. sa načinom i vremenom podnošenja dokumentacije radi
- ostvarivanja sredstava po pojedinim uredbama.

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266

e- mail: [pssuzice@sbb.rs](mailto:pssuzice@sbb.rs)

## **Avasi rasa ovaca**

Stvorena je u Izraelu, putem selekcije od domaće ovce koja je bila niskoproduktivna i nije se razlikovala od naše pramenke.

Pre 1924 godine ta je ovca imala samo oko 60 kg mleka. Zahvaljujući sistematskom selekcijom, u periodu 1942-1956 godina, mlečnost se povećala na 280 kg, a u najboljim stadima i oko 452 kg mleka po ovci, a neka grla imala su i po 800 kg. Najmlečnija ovca u kontroli je imala 1.058 kg mleka sa 7,01 % mlečne masti.

Laktacija kod avasi rase ovaca traje 200-300 dana, a ponekad i 360 dana. Masnoća mleka je prosečno 7,06 %.

U povoljnim godinama prosečna mlečnost je 309 kg sa varijacijama od 208 do 555 kg. Prosečna živa masa ovaca je 55-65 kg, a ovnova 80-110 kg. Meso ima specifični miris zbog količine loja koji se taloži, međutim potpuno odgovara za stanovništvo gde se gaji.

Miroslav Milivojević ,dipl.ing.

## **Fosfatizacija – dodavanje fosfora**

Fosfatizacija je mera koja se na našem području zapostavlja ili zbog neznanja poljoprivrednih proizvođača što je najčešći slučaj ili nebrige o sopstvenom zemljištu. U dužem radu na ovom problemu došlo se do zaključka da 40% zemljišta oskudeva u fosforu. Međutim, prednost smo dali kalcizaciji, tj. tim zemljištima treba prvo dati izvesnu količinu krečnog materijala. Zašto?

U prvom redu zato što nešto fosfora već dodajemo sa mineralnim đubrivima. Drugi razlog je u tome što se fosfor koji dodajemo sa mineralnim đubrivima u jako kiselim zemljištima (oko 60% kisela i jako kisela zemljišta) jednim delom veže za gvožđe i aluminijum u biljkama teško pristupačne oblike, pa je praktično za biljku izgubljen. Dodavanjem kreča ta pojava se sprečava. Međutim, i u zemljištima koja imaju previše kreča jedan deo fosfora se vezuje sa kalcijum, u takođe biljci teže pristupačnih oblika. Stoga, ni sa dodavanjem krečnog materijala ne treba preterivati (napamet vršiti kalcizaciju).

Kako su naša zemljišta većinom više ili manje kisela, a ujedno i jako oskudna u fosforu, sledi da je pored obavljene kalcizacije najvažnije sprovesti obogaćivanje zemljišta sa fosforom.

Obogaćivanje zemljišta fosforom stručno se naziva fosfatizacija. U tu svrhu primenjuju se razna fosforna đubriva.

U obogaćivanju zemljišta fosforom treba voditi računa pri izboru ostalih mineralnih đubriva koja se daas proizvode kombinovano, tj. sadrže sve tri vrste biljnih hraniva.

BILTEN 2013.

U svrhu fosfatizacije najpovoljnija je formulacija NPK 11:52:0. Formulacije sa naglašenim kalijumom nisu povoljne jer većina naših zemljišta ne oskudeva istim.

O ovome bi morale posebno da vode računa trgovačke i druge organizacije prilikom ugovaranja proizvodnje i potrebe đubriva za svoje korisnike.

Ovde se sada može postaviti pitanje koliko ukupno treba dati fosfora ili fosfornog đubriva da se zemljište njime obogati. U prvom redu to se ne može postići odjednom, kao ni poboljšati plodnost zemljišta, već postepeno, primenom raznih agrotehničkih mera. Preporučene povećane količine fosfornih đubriva zapravo su samo prvi, nešto veći korak, a stanje će se postepeno poboljšavati, zavisno od toga koliko ćemo i koliko kasnije đubriti i primenjivati sve drugo.

Zbog niske plodnosti, a i nepoznavanje mera za njihovo poboljšanje mnoga od tih zemljišta, naročito u brdsko – planinskom području, danas su zapuštena i ne koriste se.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

## **Postupak sa ovcom i jagnjetom nakon jagnjenja**

Nakon što se ojagnji, jagnjetu se očistiti nos i usta od sluzi. Ako je jagnjenje bilo teško i dugotrajno, jagnje moramo odmah podići za zadnje noge da mu plodna voda, koja mu je ušla u usta tokom jagnjenja, ne bi ušla u pluća.

Plodna voda može u nekoliko minuta izazvati gušenje ili u dva do tri dana respiracijsku upalu pluća, od koje jagnje ugine. Zatim je jagnje potrebno preneti na suhu prostirku. Moku prostirku treba ukloniti, zajedno s posteljicom i zakopati, i staviti suhu, prostirku. Vlažna prostirka uzrokuje razvoj mikroorganizama koji mogu biti izvor bolesti.

Vime treba oprati toplom vodom te obrisati suvom, čistom krpom. Prve mlazove mleka (kolostruma) treba izmusti u posebnu posudu da bi se izmuzli čepovi iz sisa, ali i mleko u kojem može biti mikroorganizama, koji uzrokuju probavne smetnje kod jagnjadi. Kad je porođaj protekao bez poteškoća, zdrava, vitalna jagnjad dići će se za 10 do 15 minuta i tražiti sisu, počće sisati. Slabijoj, sitnijoj, jagnjadi potrebno je pomoći da prihvate sisu. Jednom rukom podigne se jagnje, a drugom se pridržava sisa da bi je jagnje što lakše prihvatilo.

Katkad je potrebno prve mlazove kolostruma izdojiti jagnjetu u usta da bi ga osetilo. Ako jagnje ne može stajati, kolostrum se izmuze i daje jagnjetu da popije. Pri tome se mora paziti da temperatura mleka bude 37 do 38 °C.

Jagnje mora popiti kolostrum u roku 6 do 8 sati, najkasnije 24 sata nakon porođaja. Kolostrum sadrži antitela koja mu osiguravaju pasivni imunitet u prvim danima života i lako probavljive belančevine. Istovremeno on očisti probavni trakt od mekonija, sluzaste materije koja se nakupila tokom gravidnosti. Ako ovca ne prihvata jagnje, treba je odvojiti u individualni boks, u kojem ostaje sve dok ga ne prihvati. Katkad se dogodi da ovca jedno jagnje prihvati, a drugo ne prihvati. Ovcu s jagnjadima takođe odvajamo u individualni boks i pridržavamo ovcu da jagnje sisa sve dok ne ojača. To će jagnje kasnije samo sisati sa zadnje strane ispod repa kada bude sisalo jagnje koje je ovca prihvatila. U visoko mlečnih ovaca potrebna je svakodnevna kontrola vimena, ako je potrebno, treba jednom do dva puta izmusti mleko u posudu.

To mleko dajemo drugoj jagnjadi, čije majke nemaju dovoljno mleka. Ovce sa malim jaganjadima nakon jagnjenja držimo u boksevima za jagnjenje 7 do 10 dana, zavisno od

BILTEN 2013.

zdravstvenog stanja i vitalnosti jagnjadi, a katkada ih u tim boksevima držimo i duže. Nakon toga puštamo ih u zajedničke bokseve s ostalim ovcama i jagnjadima. Ovce u prvim danima nakon jagnjenja ne smemo hraniti punim obrokom za dojne ovce da ne bi dobile upalu vimena

zbog preobilnog lučenja mleka. Jagnjad, čije majke nemaju dovoljno mleka, potrebno je prihranjivati. U početku se može davati mleko ovaca, koza ili krava, a kasnije, u uzrastu od dva do tri dana, prihranjujemo ih mlečnom zamenom za jagnjad ili telad. Prelaz sa mleka na mlečnu zamenu mora biti postepen. U prvom danu života procenat mleka i mlečne zamene je 50 : 50 %. Ishranu mlečnom zamenom potrebno je sprovoditi prema uputstvu. Takođe možemo tu jagnjad podmetati pod druge ovce, koje imaju više mleka, koje imaju jedno jagnje ili su ostale bez jagnjadi. Taj postupak dosta je težak. Postoji više načina podmetanja. Jagnje je potrebno namazati mlekom ovce pod koju ga podmećemo. Podmetanje je najbolje sprovesti noću da ga ovca ne vidi.

Kad je ovcu uginulo jagnje, možemo skinuti kožicu s uginulog jagnjeta i staviti je na jagnje koje se podmeće. Postupak podmetanje takođe je najbolje sprovesti noću. Ovca pod koju se podmeće jagnje, bez obzira ima li jagnje ili ne, mora biti u individualnom boksu. Nakon što smo odvojili ovcu s tuđim jagnjetom, potrebno je nekoliko dana pridržavati ovcu da jagnje počne sisati, dok se ovca ne navikne na njega. U protivnom ovca neće prihvatiti jagnje i ono će najčešće uginuti od gladi. Često se događa da jagnje koje podmećemo pod ovcu, koja već ima svoje jagnje, sisa ispod repa. Podmetnuto jagnje imaće manji prirast 15 do 20 %.

Ponekad se može dogoditi da ovca nakon jagnjenja nema mleka. U tom slučaju jagnjetu potrebno osigurati kolostrum druge ovce. Kako se može dogoditi da se taj dan nije ojagnjila ni jedna ovca potrebno je imati zamrznuti kolostrum.

Kolostrum je potrebno odmrznuti i zagrejati na temperaturu 38 do 39 °C i dati jagnjetu da popije po 50 ml tri puta u razmaku po 2 sata. Nakon toga možemo preći na hranjenje jagnjeta normalnim mlekom (kravljim, ovčjim ili kozjim).

Nebojša Đurić dipl.ing.

## **Moljac krompira (*Phthorimae operculella*)**

Krompirov moljac je štetan insekt, rasprostranjen u toplijim područjima. Moljac je štetočina krompira u polju i skladištu. Najveće štete pričinjava uskladištenom krompiru. Gusenice buše krtole koje mogu i da trunu i propadaju. Praktično su neupotrebljive za ishranu ljudi i preradu u proizvode namenjene ishrani ljudi. Nekada se simptomima šteta zamenjuju sa simptomima šteta koje pričinjavaju žičnjaci.

Odrastao moljac je leptir smeđe žute boje sa ljubičastim prelivima, a dužine tela 10-12 mm.

Rano u proleće krajem aprila i početkom maja ženka polaže jaja na cimbu krompira, na naličje lista ili stabljiku. Larva pravi oštećenja između nerava lista u obliku mina. Kasnije se larve ubušuju u stabljiku ili krtole ukoliko vire iz tla.

Ženka polaže jaja i u skladištima na krtole u dubini okaca. U krtolama larva pravi hodnike koji su ispunjeni izmetom. Na tako oštećenim krtolama dolazi do pojave sekundarnih gljivica koje oštećuju krtole krompira koje nemaju uporebnu vrednost.

U našim uslovima moljac ima 5-7 generacija.

Optimalna temperatura za razvoj ove štetočine je do 27-35 stepeni. Moljac veću štetu nanosi u toplijim predelima, jer ima veći broj generacija. Zbog toplijeg leta i globalnog otopljanja u našim krajevima poslednjih godina imamo masovnu pojavu ove štetočine na krompiru

### **Preporuka proizvođačima:**

- Agrotehničkih mera primenjivati zagrtanje krtola kako ne bi bile iznad površine zemljišta. Pri izboru parcele izbegavati tvrđa, ilovasta zemljišta.
- Tokom vegetacije krompira teška je hemijska zaštita iz razloga što je štetočina vrlo pokretljiva. U polju intenzivnije koristiti preparate koji se koriste za suzbijanje krompirove zlatice, a preporučuje se primena regulatora rasta, kako bi se uništio imago, ali i gusenica.
  - za imaga – Karate zeon (a.m. lambda-cihalotrin) u količini 0,2 l/ha, Decis 2,5-EC (a.m. deltametrin) u količini 0,3-0,5 l/ha, Fastac 10-SC (a.m. alfa cipermetrin) u količini 0,1-0,12 l/ha;
  - za gusenice – Vertimek 018 EC, Abastate, Armada (a.m. abamektrin) u količini 0,05-0,75 % , Match 050 –EC (a.m. lufenurona) u količini 0,3 l/ha .
- Tokom vađenja krompira potrebno je odvajati povređene i oštećene krtole od zdravih krtola.
- U skladištima treba održavati temperaturu manju od 9 stepeni, jer je smanjena mogućnost razvoja moljca.
- Redovno vršiti preglede u skladištu i prema potrebi obavljati hemijsku zaštitu odgovarajućim insekticidima. Za suzbijanje se koriste preparati koji razvijaju otrovne gasove. To su preparati na bazi AL-fosfina. Ovi preparati se ne mogu naći u slobodnoj prodaji i apliciraju ih samo organizacije koje obavljaju DDD poslove.

Zorica Lazić, dipl.ing

## **Narandžaste pege na listu šljive**

Na području Zlatiborskog okruga došlo je do masovnog ispoljavanja simptoma plamenjače šljive. Ovo oboljenje prouzrokuje gljiva *Polystigma rubrum*.

Simptomi se javljaju na listu, u vidu pega različitih veličina. Pege su u početku žućkaste, pa narandžaste i na kraju crvene boje. Sa lica lista pege su malo ispupčene, a sa naličja udubljene. Jače napadnuto lišće prevremeno opada u avgustu ili početkom septembra.

Lišće se inficira ukoliko je mlado i kad se na njemu nalaze kapi kiše ili rose, pri čemu je temperatura vazduha iznad 8°C.



Kritičan period za zaražavanje je od početka listanja pa 2 do 3 nedelje posle precvetavanja.

Suzbijanje se izvodi najčešće po precvetavanju, izuzev ako se radi o osetljivim sortama (požegača, čačanska leptica), a listanje se dogodi pre cvetanja, tretiranje treba obaviti na početku cvetanja.

Tretiranje se obavlja nekim od fungicida: Captan WP 50 (0,25%), Mankogal 80 (0,25%), Antracol (0,20%) i drugi. Nakon 10-14 dana potrebno je ponoviti tretman.

Milena Ćirić,dipl.ing.

### **Podsticaji za investicije u primarnu poljoprivrednu proizvodnju**

Podsticaji obuhvataju podršku programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta, i to:

- 1) programu za podršku investicijama za nabavku nove mehanizacije i opreme za primarnu poljoprivrednu proizvodnju ( nabavku nove mehanizacije i opreme za navodnjavanje; nabavku nove mehanizacije i opreme za zaštitu od bolesti, štetočina, korova, grada, niskih i visokih temperatura; nabavku nove opreme za ribnjake; nabavku novih priključnih mašina za setvu, sadnju i berbu; nabavku nove opreme za poboljšanje organizacije i efikasnosti stočarske proizvodnje i pripremu stočne hrane)
- 2) programu za podršku investicijama za opremanje objekata namenjenih stočarskoj proizvodnji (podsticaji za nabavku nove opreme za smeštaj i/ili odgoj mlečnih krava, tovnih junadi, ovaca, koza, prasadi i živine)



BILTEN 2013.

3) programu za podršku investicijama u stočarsku proizvodnju kojima se štiti životna sredina i dobrobit domaćih životinja (nabavku nove opreme za manipulaciju, odlaganje, separaciju, distribuciju čvrstog i tečnog stajnjaka, nabavku nove opreme za šišanje ovaca, nabavku nove opreme za orezivanje papaka kod krava)

4) programu za podršku investicijama u stočarsku proizvodnju za nabavku kvalitetnih priplodnih grla na domaćem i stranom tržištu (nabavku kvalitetnih priplodnih junica, nabavku kvalitetnih priplodnih ovaca i koza, nabavku kvalitetnih priplodnih svinja)

5) programu za podršku investicijama za unapređenje prinosa i kvaliteta biljnih kultura (nabavku novih plastenika i opreme za proizvodnju u zaštićenom prostoru, izgradnju, proširenje, rekonstrukciju ili adaptaciju hladnjača; nabavku nove opreme za utvrđivanje kvaliteta žitarica i industrijskog bilja, nabavku nove opreme za pripremu proizvoda za tržište).

Podsticaji se ostvaruju za jedan ili više podsticaja, odnosno investicija iz predhodno navedenih, osim za izgradnju hladnjača kada se podsticaji ostvaruju samo za tu vrstu podsticaja.

Podsticaji se ostvaruju ako se za sve vrste podsticaja za koje podnosilac prijave ima pravo u skladu sa ovim pravilnikom, podnese jedna prijava za tekuću godinu, kao i ako je:

- 1) investicija realizovana u periodu od 1. januara i do 1. novembra tekuće godine;
- 2) iznos pojedinačnog računa za investiciju veći od 50.000 dinara.

Podsticaji se ostvaruju na osnovu konkursa koje raspisuje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Uprava za agrarna plaćanja. Konkurs sadrži uslove za ostvarivanje

prava na podsticaje, dokumentaciju koju je potrebno podneti, kriterijume za rangiranje, rok za podnošenje prijave i druge potrebne informacije.

Ispunjenost propisanih uslova, formiranje rang liste i donošenje akta kojim se utvrđuje lista podnosilaca prijave koji ispunjavaju propisane uslove vrši Uprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuju podsticaji u poljoprivredi i ruralnom razvoju.

Najviši iznos podsticaja za sve vrste podsticaja, odnosno investicije do 2.000.000 dinara, osim za podsticaje za nabavku nove opreme za poboljšanje organizacije i efikasnosti stočarske proizvodnje i pripremu stočne hrane kod koga je iznos podsticaja do 5.000.000 dinara.

Bojana Nešić, dipl. ing.

## **Primena folijarnih đubriva u voćarstvu**

Folijarna ishrana čini korektivni momenat u đubrenju voćaka. Najbitnija je ishrana đubrenjem preko zemljišta. Potrebne količine hraniva se određuju na osnovu plodnosti zemljišta, zahteva voćne vrste za pojedinim hranivima, kao i planiranog prinosa. Količina hraniva je zavisna i od starosti zasada.

Ukoliko su normalni slučajevi u ishrani, biljka može da obezbedi potrebne količine hraniva preko korena. Međutim, u slučaju pojave stresnih situacija kada je usvajanje hranljivih materija preko korena ometeno, bilo temperaturom zemljišta ispod 5 stepeni C, ili nedostatkom kiseonika u zoni korena, neophodna je folijarna ishrana. Takođe, ukoliko je korenov sistem oštećen od zemljišnih štetočina /grčica gundelja, miševa/, ili pak kod visoke pH vrednosti zemljišta i mnogo fosfata može se smanjiti usvajanje mikroelemenata od strane biljke i javiti se nedostatak

Kod svih navedenih slučajeva nastali problem se premošćava folijarnim đubrenjem.

Đubrenje preko lista je kratkog dejstva. Najčešće važi magnezijum, kao i mikroelemente čije usvajanje je zavisno od zemljišnih uslova – gvožđe, bor i mangan.

Ukoliko je preko zemljišta obezbeđeno dovoljno hranljivih elemenata tokom cele vegetacije, folijarnim đubrenjem se ne može povećati ni prinos ni krupnoća plodova.

Folijarnom ishranom najlakše se usvaja azot, u obliku ureje, zatim fosfor i kalijum, koji se i lako raspoređuju u biljci. Usvajanje kalcijuma, magnezijuma, mangana i gvožđa je dosta sporije. Posebno kalcijumova lisna đubriva je potrebno naneti na organe gde se javlja deficit, a to je plod. On je naročito potreban jabuci radi dobijanja što kvalitetnijeg ploda i dužeg vremena čuvanja u skladištu, bez promena na pokožici i mesu ploda.

Azot se koristi u obliku ureje, i to 0,5% u proleće i 3% tokom jeseni. Magnezijum se dodaje u proleće u obliku magnezijumsulfata 0,5%, tokom leta 1%. Mangan se koristi u obliku mangansulfata 0,20%, dok se bor koristi najčešće u obliku boraksa 0,15%.

Moment upotrebe pojedinih folijarnih đubriva vezan je za vegetacioni period i razvoj ploda, da ne dođe do neželjenih posledica, najčešće rđaste prevlake na zlatnom delišesa /Drahorad, 1997/.

Folijarna đubriva se često koriste kombinovano sa sredstvima za zaštitu biljaka.

Folijarna đubriva ne treba koristiti na temperaturama iznad 25 stepeni C, kao i na niskoj vlažnosti vazduha, ispod 50%.

Postoji dosta formulacija folijarnih đubriva sa više hranljivih materija. Njima se obezbeđuje bolje usvajanje i manja fitotoksičnost za biljku. Pri izboru voditi računa da je naglasak na elementu koji je najdeficitarniji.

Radulović Andrija, dipl. ing.

## Stanje useva

Izostanak padavina značajno utiče na useve kukuruza naročito brdsko –planinskom području. Žetva ozimih strnih žita se privodi kraju, za 10-15 dana očekuje se žetva ječma i ovsa.

Ljubodrag Pantelić, dipl. ing.

## Suzbijanje korova na strništu

Ova mera se preporučuje u cilju "oporavka" problematičnih njiva gde se godinama javljaju višegodišnji, rizomski korovi (divlji sirak, pirevina, zubača, divlja nana, palamida, konjsko zelje, poponac, ladolež, rastavić i dr.). Primenom ove mere se izbegavaju skupe, a često i nedovoljno efikasne mere suzbijanja rizomskih višegodišnjih korova u usevima tokom vegetacije u narednoj godini.

Kod ovog posla je potrebno sačekati da korovske biljke posle žetve strnih žita ili drugih useva kraće vegetacije dovoljno odrastu (10-20 cm).

Uskolisni korovi su najosetljiviji u fazi intenzivnog porasta do pred cvetanje a poponac i ladolež u fazi cvetanja. Ovde treba obratiti pažnju da korovi ne prerastu odnosno da ne donesu zrelo seme, koje bi se rasejalo po njivi i sledeće godine ponovo ugrozilo naredni usev.

Za suzbijanje korova na strništu preporučuje se upotreba nekog od sledećih herbicida:

GLIFOSAV- 480

GLIFOGAL

CLINIC-480 SL

GLIFOMARK

AGROGLIFOSAT ECO

GLYPHOGAN 480 SL

GLITOTAL u dozi 5-12 l/ha uz utrošak vode od 200 do 400 l/ha

Sva preporučena sredstva sadrže 480 g/l glifosata kao aktivne materije i primenjuju se u navedenoj dozi. Koja će se doza primeniti zavisi od korovske flore na parceli. Korovi kao što su poponac, ladolež, palamida, zubača ili divlja kupina suzbijaju se sa dozom od 10-12 l/ha uz utrošak vode od 300-400 l/ha.

Najpovoljniji period za suzbijanje divlje kupine- ostruge u njivama, zasadima, međama ili ruderalnim staništima je kraj avgusta i početak septembra.

Na strništima gde se ustanovi pojava korovske vrste ambrozije, primena ovih herbicida je obavezna mera i to pre početka cvetanja.

Za lokalno suzbijanje po metodu selektivnog-probirnog prskanja preporučeni herbicidi se mogu primeniti u koncentraciji od 2,0-2,5 %.

Herbicid se usvaja lišćem izniklih korova i kreće se naniže i naviše kroz biljku do korena, rizoma i ostalih biljnih delova, nagomilava se u tačkama porasta i blokira rast. Preparat nema herbicidno delovanje preko zemljišta i nema ograničenja za naredne biljke u plodoredu.

Simptomi delovanja herbicida su vidljivi posle 10-15 dana a zemljište se može obrađivati 20 dana nakon prskanja

Milenko Gavrilović, dipl.ing.

**Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a**(Cene žive stoke u Srbiji)

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena din/kg	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase		Bikovi	Preko 500kg	HF	
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	250	Bikovi	Preko 500kg	SM	220
Jarad	Sve težine	Sve rase		Jagnjad	Sve težine	Sve rase	210
Junad	Do 300kg	SM		Junad	Do 300kg	SM	
Junad	350- 480kg	Sve rase		Junad	350- 480kg	Sve rase	220
Junad	Preko 480	SM		Junad	Preko 480	SM	220
Krave za klanje	Sve težine	SM	150	Krave za klanje	Sve težine	SM	140
Ovce	Sve težine	Sve rase		Ovce	Sve težine	Sve rase	130
Prasad	16- 25kg	Sve rase	250	Prasad	16- 25kg	Sve rase	240
Prasad	Do 15kg	Sve rase	250	Prasad	Do 15kg	Sve rase	
Tovljenici	80- 120kg	Sve rase		Tovljenici	80- 120kg	Sve rase	
Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	200	Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	
Telad	80- 160	SM	180	Telad	80- 160	SM	360
Koze	Sve težine	Sve rase		Krmače za klanje	Preko 130kg	Sve rase	160

## Cene žitarica u Srbiji zaključno sa 23.07.2013.godine

Kukuruz	pšenica	Soja zrno	Suncokret
din/kg 26-32	din/kg 12-30	din/kg 25-32	din/kg 51-70

## Cene povrća u Srbiji, zaključno sa 23.07.2013.godine( zelene pijace)

Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranija	120	Kupus	40
Brokoli	150	Luk beli	250
Grašak		Luk crni mladi	
Karfiol		Luk crni	60
Krastavac	30	Paprika babura	80
Krompir	40	Paprika šilja	100
Krompir mladi		Paradaiz	50
Pasulj beli	300	Tikvice	
Praziluk	200	Zelena salata	50
Spanać	200	Šargarepa	60

## Cene voća sa kvantaške pijace 23.07.2013.godine

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka -Ajared		Kajsija	60-100
Jabuka Delišes	140	Nektarina	60-120
Jabuka –G.Smith	170	Orah	850-1100
Jagoda		Tešnja	
Breskva	40-55	Višnja	
		Šljiva	

**Izdavač:**

**„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice**

**Tiraž:**

**300 primeraka**